

תוצר מפגש מס' 1

אזוריות מיטבית בישראל

1. מהי אזוריות בישראל?

אזוריות היא פעולה משותפת אקטיבית הנעשית באזור גיאוגרפי מוגדר, תוך שימוש נכון ויעיל בנכסים האזוריים ובהתאמה לצרכים האזוריים הייחודיים. הפעולה נעשית בתוך 'מערכת אזורית', החוצה גבולות טבעיים ומוניציפאליים, ומעודדת את האינטראקציה והרישות בין שלל השחקנים הפועלים באזור (ממשל מרכזי, שלטון מקומי, מגזר שלישי, מגזר עסקי, אקדמיה ותושבים).

אזוריות מיטבית בישראל פועלת לצמיחה מכלילה במגוון מרכיבי איכות חיים, תוך שיפור רמת השירותים, צמצום פערים, פיתוח משאבים כלכליים, חברתיים וסביבתיים. כמו כן, האזוריות פועלת ללכידות חברתית בין אוכלוסיות ותרבויות שונות בין היתר באמצעות יצירת זהות, תרבות וערכים משותפים המהווים בסיס לשיתוף פעולה.

2. תנאים להצמחת התארגנות אזורית בישראל

<p>האם קיימת יכולת, רצון או נכונות לשיתוף פעולה? האם המהלך מבוסס ידע מקצועי וניסיון בתחום האזוריות? האם מתקיימים יחסי אמון וכבוד הדדי בין השחקנים? האם קיימת מחויבות לאזור לצד המחויבות המקומית של השחקנים?</p>	בשלות ומחויבות
<p>האם קיימת קרבה פיזית ורצף גיאוגרפי לפעילות? האם נבחנה היתכנות לפעולות משותפות אפשריות? האם הוגדרו עקרונות פעולה או הסכמים מחייבים להתארגנות? האם הוסרו חסמים רגולטורים, משפטיים או אחרים?</p>	היתכנות אזורית
<p>האם שתוף הפעולה נבנה על בסיס וולונטארי?</p>	וולונטאריות
<p>האם שתוף הפעולה מייצר ערך מוסף מוחשי עבור השחקנים? האם זוהו צרכים משותפים שניתן להתמודד איתם ברמה האזורית?</p>	ערך מוסף
<p>האם קיים מקור תקצוב תוספתי עבור הפעילויות האזוריות? האם להתארגנות ישנה סמכויות לביצוע פעולות? האם קיימים כלים לביצוע?</p>	אמצעים וכלים

3. תבחינים לאזוריות בישראל

<p>האם קיים חזון אזורי משותף? האם החזון כולל מרכיבי שיפור איכות חיים לכלל התושבים? האם המהלך פועל לחיבור בין מנהיגים ליצירת מנהיגות משותפת?</p>	חזון ומנהיגות משותפת
<p>האם נערך מיפוי ואיסוף מידע אזורי אודות נכסים וצרכים? האם הוגדרה תכנית אסטרטגית משותפת ארוכת טווח? האם נעשתה למידה מאזורים אחרים בארץ/ בעולם?</p>	תכנון אסטרטגי
<p>האם קיימת הכרה בנכסים המשותפים של האזור? האם הפעילות מבוססת על הנכסים האזוריים? האם הפעילות נותנת מענה לצרכים הייחודיים של האזור?</p>	הישענות על נכסים וצרכים אזוריים
<p>האם הפעילות מחזקת את יחסי האמון בין השותפים? האם הפעילות מחזקת את המעורבות והמחויבות של השותפים במהלך? האם התהליכים נעשים בצורה שקופה ומוסכמת?</p>	מעורבות ואחריות

פורום מומחים לאזוריות

<p>האם קיים גוף מרכז או שותף מוביל למהלך האזורי? האם מפותחים רשתות ומנגנוני עבודה המותאמים לעבודה האזורית? (פורומים אזוריים, שולחנות עגולים, שיתוף ציבור וכד')</p>	<p>מנגנוני עבודה אזוריים</p>
<p>האם נעשים תהליכי זהות וגיבוש נרטיב אזורי משותף? האם נעשים תהליכי שמירה על הזהות המקומית לצד הזהות האזורית?</p>	<p>זהות ושייכות</p>
<p>האם ההתארגנות מערבת ומשתפת שחקנים מכמה מגזרים? (משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, מגזר שלישי, מגזר עסקי, אקדמיה) האם מעודד יחסי גומלין בין ארגונים ממגזרים שונים באזור? האם הפעילות מייצרת תיאום ותכלול בין המגזרים?</p>	<p>רב מגזריות</p>
<p>האם ההתארגנות פועלת לקידום יותר מנושא אחד? (חינוך, איכות סביבה, רווחה, כלכלה, קהילה, בריאות, דיור וכו')</p>	<p>רב תחומיות</p>

4. מדדי הצלחה לאזוריות בישראל

<p>האם הפעילות מסייעת למשיכה ומיצוי משאבים פוטנציאליים לאזור? האם הפעילות מייצרת משאבים חדשים לאזור ('הגדלת העוגה')? האם הפעילות מונעת זליגה של משאבים מהאזור? האם הפעילות חוסכת עלויות לשחקנים השותפים? האם מנצלת את היתרון היחסי לפיתוח מנועי הצמיחה האזוריים?</p>	<p>פיתוח משאבים אזוריים (כלכליים, חברתיים, סביבתיים)</p>
<p>האם פועלת ליצירת סטנדרט ברמת השירותים לכלל תושבי האזור? האם הפעילות מפתחת שירותים חדשים לאזור? האם הפעילות מצמצמת פערים ברמת השירותים הניתנים? האם מקדמת נגישות שוויונית לשירותים ומשאבים? האם פועלת לטובת קידום אוכלוסיות מיוחדות? (זקנים, ילדים ונוער בסיכון, אנשים עם מוגבלויות וכד')</p>	<p>שיפור שירותים וצמצום פערים</p>
<p>האם הפעילות מפגישה אנשים מאוכלוסיות ותרבויות שונות? האם הפעילות מחברת ומקרבת בין ארגונים ומגזרים שונים באזור? האם הפעילות מסייעת לצמצום הקיטוב ברמה האזורית?</p>	<p>יצירת לכידות חברתית</p>
<p>האם הפעילות מייצרת תשתית של מידע ונתונים אזוריים? האם הפעילות מעודדת שתוף בידע ברמת האזור? האם הפעילות מעודדת יצירת תשתיות מו"פ כלכלי/ חברתי/ סביבתי? האם הפעילות מזהה יכולות ומפתח את ההון האנושי? האם ההתארגנות מתחברת למערכות אזוריות נוספות (ברמה מדינית, ברמה גלובאלית)?</p>	<p>עידוד העברת ידע וחדשנות</p>

5. ערכים מרכזיים לאזוריות בישראל

- התושב במרכז
- שוויון וחוייית הוגנות לכולם
- כבוד הדדי וקבלת האחר
- סולידריות אזורית - ערבות ועזרה הדדית בין השחקנים השותפים